

процесів, активне впровадження інноваційних рішень, маркетингове орієнтування та розвиток людських ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Калушка В. В. Шляхи зростання конкурентоспроможності продукції підприємства в умовах криз та економіко-політичної нестабільності (на прикладі підприємства ТОВ «Віконенко»): робота на здобуття кваліфікаційного ступеня магістра : спец. 076 – підприємництво та торгівля / наук. кер. С. В. Радинський. Тернопіль: ТНТУ, 2025. 118 с.
2. Макарова В. В., Таранченко В. В., Ткаченко А. В. Маркетингові інструменти підвищення конкурентоспроможності продукції аграрних підприємств та їх експортного потенціалу. *Академічні візії*. 2025. № 39. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1613>.
3. Річний звіт 2025: розвиток підприємництва в Україні. Портал «Дія.Бізнес». URL: <https://business.dia.gov.ua/news/richnyi-zvit-2025/>.
4. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ji13661a?an=33>.
5. Підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства в умовах сучасного ринку. Електронний архів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/50628>.
6. Сучасні механізми формування конкурентних переваг підприємств. *Academy Vision*. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1613/1534>.
7. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Каліберда М. Є. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>.

Канд. екон. наук Тарлопов І. О., Кондратюк А. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЛОГІСТИКИ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах глобалізації, зростання конкуренції та високої волатильності ринків логістика трансформується з допоміжної сервісної функції у потужний стратегічний інструмент. Цифровізація сьогодні є не просто технологічним трендом, а критичним фактором виживання бізнесу. Вона дозволяє підприємствам миттєво реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, оптимізувати складні матеріальні, інформаційні та фінансові потоки, а також створювати унікальну ціннісну пропозицію, яку важко дублювати конкурентам.

Цифровізація логістики – це комплексна інтеграція передових інформаційних технологій у логістичну систему підприємства з метою створення єдиного цифрового середовища для автоматизації, оптимізації та інтеграції всіх ланок ланцюга постачання [1].

Склад та функції ключових цифрових інструментів управління логістичною системою підприємства наведено на рис. 1.

Ефективність функціонування сучасних логістичних ланцюгів безпосередньо залежить від синергії передових технологічних рішень, які забезпечують прозорість, швидкість та гнучкість процесів.

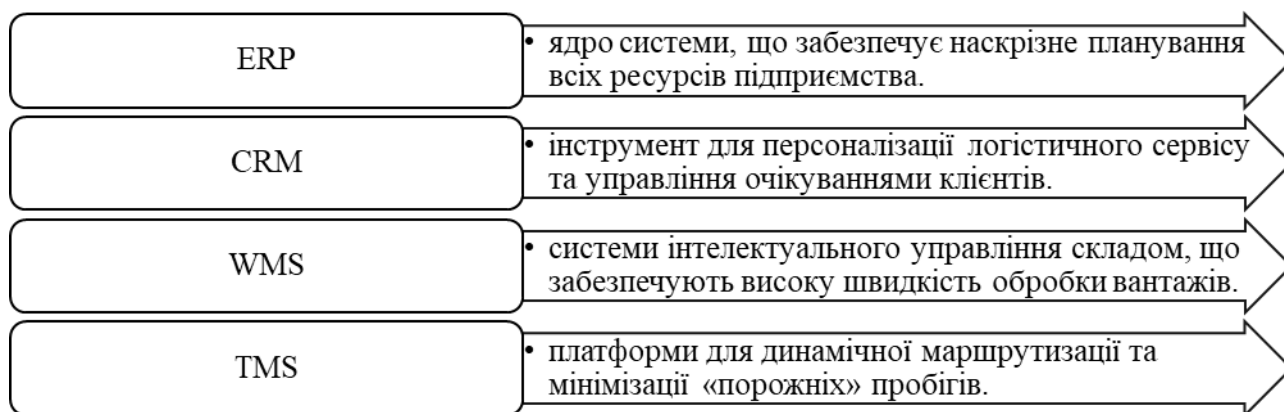

Рис. 1. Ключові цифрові інструменти управління логістичною системою підприємства

Джерело: складено авторами за [2]

Основні інноваційні технології, що формують фундамент для побудови інтелектуальної логістичної системи підприємства, систематизовано на рис. 2.

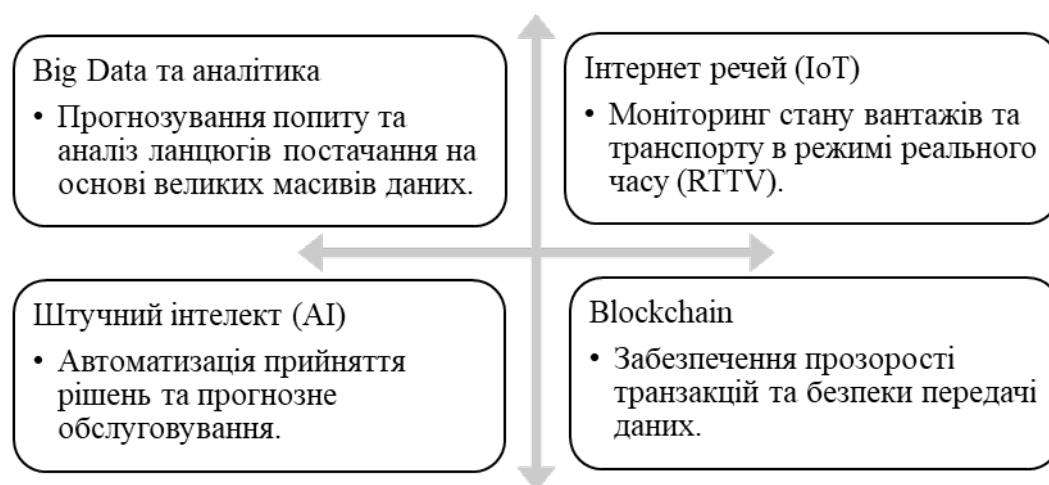

Рис. 2. Ключові інноваційні технології в системі цифрової трансформації логістики

Джерело: складено авторами за [2]

Впровадження цифрових інновацій радикально трансформує логістичну діяльність, забезпечуючи синергію економічних та операційних переваг. Автоматизація процесів дозволяє мінімізувати операційні витрати та скоротити часові лаги (Lead Time), одночасно підвищуючи точність операцій через усунення суб'єктивних помилок. Формування цілісного цифрового середовища гарантує наскрізну видимість товарних потоків та можливість прецизійного контролю запасів, що в сукупності формує стійку технологічну базу для нарощування конкурентного потенціалу підприємства. Цифровізація безпосередньо трансформується у конкретні конкурентні переваги, серед яких варто виділити наступні напрями:

1. Цінова перевага (Cost Leadership) базується на оптимізації логістичних витрат і паливній ефективності, що дозволяє підприємству встановлювати більш конкурентні ціни на ринку.

2. Якісна перевага (Differentiation) досягається через високу точність доставки, можливість відстеження замовлення клієнтом (Self-service tracking) та гнучкість сервісу, що суттєво підвищує лояльність споживачів [3].

3. Інноваційна перевага полягає у використанні передових технологій для формування іміджу прогресивної компанії та залучення стратегічних партнерів.

4. Інформаційна перевага забезпечується доступом до аналітики в реальному часі, що дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення та випереджати конкурентів у реакції на запити ринку.

5. Стратегічна стійкість (Resilience) виявляється у здатності ланцюга постачання швидко адаптуватися до форс-мажорних обставин, таких як пандемії або затримки на кордонах.

Впровадження цифрових рішень супроводжується значними бар'єрами: високими інвестиціями в інфраструктуру, дефіцитом кваліфікованих фахівців (Digital Talent Gap) та ризиками кібербезпеки. Також існують труднощі з інтеграцією нових систем у чинне середовище та опір змінам з боку персоналу.

Отже, цифровізація логістики є не просто технічним оновленням, а глибокою трансформацією бізнес-моделі. Вона забезпечує раціональне використання ресурсів, підвищує якість обслуговування та створює фундамент для довгострокового розвитку. У сучасному світі конкуренція товарів поступається місцем

конкуренції ланцюгів постачання, де переможцем стає той, хто швидше та ефективніше використовує цифрові дані.

Список використаних джерел:

1. Алексеев, М., Небава, М. Оптимізація основних управлінських підходів в логістиці в умовах цифрової трансформації. *Економіка та суспільство*. № 76. 2025. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-38>.
2. Лавриненко С. О., Тарасович Л. В., Зелінська А. М., Бездітко О. Є. Логістика 4.0 як основа цифровізації та інноваційної трансформації ланцюгів постачання. *Економічна наука*. № 5. 2026. С. 215-220. DOI: 10.32702/2306-6814.2026.5.215.
3. Череп А., Дашко І., Огренич Ю. Формування конкурентних переваг підприємства через цифрову трансформацію логістичних систем на основі інновацій та штучного інтелекту. *Економіка та суспільство*. 2025. № 80. 2025. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-106>.

Труш А. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЗЕЛЕНА ЛОГІСТИКА: ШЛЯХ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасна трансформація світової економіки диктує нові правила гри, де «зелена» логістика перестає бути лише елементом корпоративної соціальної відповідальності, перетворюючись на критичний фактор конкурентоспроможності. Концепція сталого розвитку базується на мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище при збереженні високої економічної ефективності ланцюгів поставок. Ключовими напрямками тут є декарбонізація транспорту, оптимізація складської інфраструктури та впровадження принципів циркулярної економіки [1].

Одним з найефективніших кроків в цьому напрямку є перехід на альтернативні види палива та електромобілі. Наприклад, Amazon, в рамках ініціативи The Climate Pledge [2], розгорнув парк із понад 10 000 електричних фургонів Rivian, що дозволяє значно скоротити викиди CO₂. Однак екологізація не обмежується лише транспортом. Інтелектуальне планування маршрутів за допомогою алгоритмів машинного навчання дозволяє зменшити пробіг простою, що безпосередньо зменшує вуглецеві викиди. «DHL активно впроваджує стандарти енергоефективності на своїх терміналах – «зелене» складування,